

Kunnan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen välinen sopimus kerryttämättömiin itsenäistymisvaroihin liittyvien kustannusten korvaamisesta ja menettelytavoista

Khall 02.03.2026 § 46
126/00.04.01/2023

Lastensuojelulain 77 §:n mukaan kun lapsi tai nuori on sijoitettu kodin ulkopuolelle sijoitusta avohuollon tukitoimena, sijaishuoltoa tai jälkihuoltoa koskevien säännösten mukaisesti, hänen itsenäistymistään varten on kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa vähintään 40 prosenttia hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Määrää laskettaessa ei lapsilisää kuitenkaan oteta huomioon.

Itsenäistymisvaroja kerrytetään pääsääntöisesti sijaishuollon aikana ja niitä käytetään jälkihuollon aikana itsenäistymistä tukeviin tarkoituksiin. Itsenäistymisvarat on tarkoitettu tukemaan jälkihuollossa olevan lapsen tai nuoren itsenäistymistä. Lastensuojelulain 77 §:n 3 momentin mukaan:

Hyvinvointialueella on oikeus päättää itsenäistymisvarojen maksamisen ajankohdasta. Lähtökohtaisesti itsenäistymisvarat on annettava lapselle tai itsenäistymässä olevalle nuorelle jälkihuollon päättyessä taikka lapsen tai nuoren itsenäistymisen tukemiseen tai turvaamiseen liittyvästä erityisestä syystä viimeistään hänen täyttäessään 23 vuotta.

Sosiaali- ja terveystalvelujen ja pelastustalvelujen järjestämisvastuun siirto kunnilta hyvinvointialueelle toteutettiin 1.1.2023 ja vuoden 2023 alusta alkaen vastuu lastensuojelun järjestämisestä siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Tämä koskee myös vastuuta itsenäistymisvarojen kerryttämiseen liittyen.

On käynyt ilmi, että kunnat ovat osittain kerryttäneet itsenäistymisvaroja riittämättömästi 1.1.2023 edeltävältä ajalta. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain (616/2021) perusteella Pöytyän kunnalta Varhalle siirtyneen omaisuuden omaisuusluettelon mukaan itsenäistymisvarojen tilien saldo oli yhteensä 67 116,17 euroa.

Varhan ja kuntajohtajien välisessä kokouksessa on sovittu, että selvitetään kaikkien jälkihuollossa ja huostaanotettuna 1.1.2023 olleiden lasten ja nuorten itsenäistymisvarojen kerryttämisen tilanne ja korjataan mahdollisesti kerryttämättä jääneet itsenäistymisvarat ilman erillisiä vaatimuksia asiakkailta.

Kunnan ja Varhan välisellä yhteistyösopimuksella sovittaisiin menettelytavoista ja kustannusten korvaamisesta Kunnan ja Varhan välillä seuraavaa:

- Kunta vastaa järjestämisvastuun siirtoa edeltävältä ajalta syntyneistä itsenäistymisvarojen kerryttämisestä ja kunta korvaa kerryttämättömät itsenäistymisvarat suoraan asiakkaalle tilanteissa, joissa huostaanoton jälkihuoltokin on päättynyt ennen järjestämisvastuun siirtymistä Varhalle.
- Tilanteissa, joissa sijaishuollon tai jälkihuollon asiakkuus on ollut voimassa järjestämisvastuun siirtyessä Varhalle, Varha selvittää kertymättömien itsenäistymisvarojen määrän, josta kummatkin

Sopijapuolet vastaavat järjestämisvastuunsa alaiselta ajalta. Varhan täytäntöönpanoyhteyshenkilö ilmoittaa kunnalle sen euromäärän, josta kunta vastaa. Kunnan täytäntöönpanoyhteyshenkilö ilmoittaa viimeistään 30 päivän kuluessa euromäärän hyväksymisestä Varhan täytäntöönpanoyhteyshenkilölle. Tämän jälkeen Varha tekee asiassa päätöksen itsenäistymisvaroista tai vahingonkorvauksesta. Varha suorittaa maksun henkilölle, jonka itsenäistymisvaroja asia koskee ja samassa yhteydessä laskuttaa kuntaa hyväksytyn euromäärän mukaisesti

- Varha palkkaa sopimuksessa kuvattua tehtävää hoitamaan henkilön (1 htv), jonka palkkakulut työnantajan sivukuluineen jaetaan Varhan ja kuntien kesken siten, että Varha maksaa kustannuksista puolet ja kunnat puolet. Pöytyän kunnan osuus palkkakustannuksista olisi 0,80 %.

Valmistelija

Hallintojohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

1. hyväksyy kunnan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen välisen sopimuksen kerryttämättömiin itsenäistymisvaroihin liittyvien kustannusten korvaamisesta ja menettelytavoista ja valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään sopimukseen vähäisiä muutoksia ja tarkennuksia ennen sen allekirjoittamista,

2. hyväksyy Pöytyän kunnan kustannusvastuuosuuden (0,80 %) palkattavan työntekijän palkkakuluista sivukuluineen,

3. valtuuttaa hallintojohtajan päättämään järjestämisvastuun siirtoa edeltävältä ajalta syntyneistä itsenäistymisvarojen korvaamisesta suoraan asiakkaalle tilanteissa, joissa huostaanoton jälkihuoltokin on päättynyt ennen järjestämisvastuun siirtymistä Varhalle, ja

4. valtuuttaa hallintojohtajan hyväksymään kunnan osuuden kerryttämättömien itsenäistymisvarojen määrästä tilanteissa, joissa sekä kunta että Varha vastaavat itsenäistymisvarojen kerryttämisestä järjestämisvastuunsa alaiselta ajalta.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.